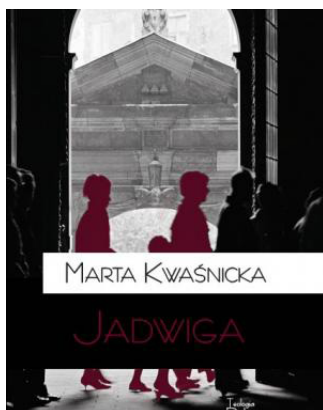

Jadwiga

Teologia Polityczna
Warszawa 2015

Marta Kwaśnicka stworzyła piękny, plastyczny, daleki od zbędnego patosu i lakiernictwa portret wielokrotny Jadwigi Andegaweńskiej. Jej bohaterka to jednocześnie święta, królowa i pełna temperamentu kobieta, przeżywająca dylematy bliskie nam współczesnym. Ta znakomita, bardzo osobista książka potwierdza, że Kwaśnicka należy do najlepszych dzisiaj pisarek i błyskotliwie kontynuuje najlepsze tradycje polskiej szkoły eseju.

Prof. Maciej Urbanowski

Jak mądrze odczytać miejsce kobiety sprzed 620-640 lat w XXI-wiecznej Polsce? Marta Kwaśnicka umie postawić świętej królowej Jadwidze takie pytania, które ożywiają naszą wyobraźnię. Pomaga wejść w rozmowę z jednym z najwspanialszych duchów naszej historii.

Prof. Andrzej Nowak

Opis

Książka jest esejem, w którym splatają się trzy pasma. Pierwsze z nich to oczywiście pasmo tytułowe, to biografia polskiej królowej i świętej. Autorka nie ukrywa, że dokumentów dotyczących życia Jadwigi jest niewiele, przypomina zatem jedynie najważniejsze fakty dotyczące rodziny przyszłej królowej, ale za to szeroko i barwnie zarysowuje obyczajowy i kulturowy koloryt Europy jej dzieciństwa – Europy zaczytanej w pismach Dantego i Katarzyny Sieneńskiej. Sugestywnie opisuje etap wczesnej młodości Jadwigi, związanej już z przeprowadzką do Krakowa, a także jej działalność na tronie piastowskim. Mierzy się z legendą przyszłej świętej, z literackimi ujęciami jej decyzji o odrzuceniu Wilhelma Habsburga i ślubie z Jagiełłą. Jadwiga zafascynowała współczesną autorkę m.in. właśnie swoją duchowością, czemu pisarka daje wyraz m.in. w rozdziale dotyczącym biblijnych postaci – Marty i Marii – będących uosobieniem dwóch postaw chrześcijańskich. Obiektem niekłamnego podziwu jest także dla eseistki dojrzałość młodej królowej, która potrafiła samodzielnie prowadzić bardzo mądrą politykę – prowadząc rozmowy z Krzyżakami, doprowadzając do unii z Wielkim Księstwem Litewskim czy symbolicznie przewodząc wyprawie rycerstwa polskiego na Ruś Czerwoną. Jej decyzje

miały wpływ na ówczesną geopolitykę naszej części Europy.

Drugi wątek można nazwać krakowskim, bo autorka z wielką starannością rekonstruuje realia topograficzne, religijne, obyczajowe i polityczne czternastowiecznego Krakowa, przywraca zatem nam, czytelnikom pamięć historyczną, pozwala we współczesnym mieście rozpoznać znaki przeszłości, pozwalające na nowo zobaczyć to, co minione – stanąć w miejscu, gdzie królowa się modliła, wziąć udział w jej procesji koronacyjnej, zobaczyć odnowiony przez nią uniwersytet.

Jak przystało na twórczość eseistyczną, pisarka nie unika także wątku osobistego. Z książki wyłaniają się istotne elementy biografii współczesnej intelektualistki, nie tylko podróżującej śladami najwybitniejszych polskich eseistów, poszukującej głębszego zakorzenienia w kulturze Europy, ale też odbywającej codzienne spacerunki po miejscu swego zamieszkania, dbającej o to, by nie ślizgać się wzrokiem po budynkach i ulicach, lecz patrzeć głębiej, pytać o ukryte w nich znaczenia, badać ich odniesienia do historii. Kraków jest w książce miastem o charakterze relikwii królewskiej oraz religijnej – stanowi swoiste przeciwieństwo Warszawy.

Autorka

Dla kształtu książki wielkie znaczenie ma fakt, że **Marta Kwaśnicka** jest kulturoznawcą (autorką popularnego bloga o kulturze) i uniwersyteckim wykładowcą dysponującym dobrym warsztatem naukowym. Autorka pracowała nad książką trzy lata. Proces pisarski poprzedziły wielomiesięczne poszukiwania

w bibliotekach i archiwach. Dzięki nim został zgromadzony materiał dotyczący wielu dziedzin wiedzy – historii, historii literatury, historii sztuki oraz historii duchowości – obszar spraw i zagadnień, w którym Marta Kwaśnicka porusza się z wielką swobodą i maestrią.

Tematy do dyskusji

- Czym wyróżnia się portret Jadwigi pióra Marty Kwaśnickiej na tle innych literackich obrazów królowej?
- Co św. Jadwiga ma, zdaniem Kwaśnickiej, do powiedzenia współczesnym kobietom?
- Na ile autorka utożsamia się ze swoją bohaterką?
- Czego nowego dowiadujemy się o średniowiecznym Krakowie?
- Dlaczego autorka książki nie lubi Warszawy?

Warto przeczytać

Poprzednia książka autorki to zbiór esejów „Krew z mlekiem”. Są tu szkice poświęcone m.in. pisarce – Sor Juanie de la Cruz czy Jane Austen – które uświadamiają nam istnienie wciąż jeszcze nieodkrytych odgałęzień pępowiny, którą przepływają treści wzmacniające naszą własną, polską tożsamość kulturową. Książka prowokuje także do pytań o to, co Zachód przyswoił z kultury polskiej i czy na pewno my sami przyswoiliśmy już wszystko, co w niej wartościowe.

Poleca

Wojciech Feliks Kudyba – polski poeta, krytyk, historyk literatury. Profesor nadzwyczajny w Katedrze Literatury Współczesnej UKSW. Współzałożyciel grupy poetyckiej „Topoi”.

